

Nabywanie obywatelstwa. Obywatelstwo Unii Europejskiej

Materiał składa się z sekcji: "Czym jest obywatelstwo?", "Sposoby nabywania obywatelstwa", "Sposoby nabycia obywatelstwa polskiego", "Jeśli chcesz wiedzieć więcej", "Utrata obywatelstwa", "Obywatelstwo Unii Europejskiej", "Podsumowanie".

Materiał zawiera:

- 6 ilustracji (fotografii, obrazów, rysunków), 1 film, 6 ćwiczeń, w tym 2 interaktywne;
- artykuł 1 Ustawy o repatriacji wraz z ćwiczeniem do wykonania na jego podstawie;
- ilustrację okładki polskiego paszportu;
- odwołanie do wcześniejszej wiedzy ucznia związanej z cechami państwa i obowiązkami państwa względem jego obywateli oraz cele sformułowane w języku ucznia związane ze sposobami nabywania i utraty obywatelstwa, a także prawami przysługującymi obywatelowi państwa i obywatelowi Unii Europejskiej;
- opis, który wyjaśnia czym jest obywatelstwo;
- zdjęcie, na którym znajduje się agora w Atenach;
- opis genezy obywatelstwa;
- opis sposobów nabywania obywatelstwa (pierwotne - prawo krwi i ziemi, wtórne - naturalizacja, urodzenie, repatriacja);
- zdjęcie, na którym przedstawiono dwójkę dzieci;
- opis sposobów nabycia obywatelstwa polskiego;
- zdjęcie, które przedstawia Prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego podpisującego ustawę o Karcie Polaka;
- film na temat wręczenia obywatelstwa polskiego sportowcom;
- ilustrację, która przedstawia wzór Karty Polaka;

- opis zasad ubiegania się o Kartę Polaka;
- opis warunków utraty obywatelstwa;
- opis obywatelstwa Unii Europejskiej;
- infografikę, która przedstawia prawa obywateli Unii Europejskiej;
- podsumowanie materiału na temat obywatelstwa wraz z sześcioma ćwiczeniami, z których dwa mają charakter interaktywny.

Bibliografia:

- Źródło: Dz.U.2020.347 t.j., *Ustawa z dnia 2 kwietnia 2009 r. o obywatelstwie polskim*.
- Źródło: Dz. U. 2007 Nr 180 poz. 1280, *Ustawa z dnia 7 września 2007 r.o Karcie Polaka*, s. 1–2.
- Źródło: Dz. U. 2000 Nr 106 poz. 1118, *Ustawa z dnia 9 listopada 2000r.o repatriacji*, s. 1–8.
- Źródło: *epodreczniki.pl*.

Nabywanie obywatelstwa. Obywatelstwo Unii Europejskiej

Okładka polskiego paszportu
Źródło: Julo, domena publiczna.

Przeczytaj zamieszczony tekst źródłowy.

“ **USTAWA z dnia 9 listopada 2000 r. o repatriacji**

Art.1.2. Repatriantem jest osoba, która przybyła do Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie wizy krajowej wydanej w celu repatriacji z zamiarem osiedlenia się na stałe.

Art.9.1.Wiza krajowa w celu repatriacji może być wydana osobie, która spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) jest polskiego pochodzenia;
- 2) (uchylony)
- 3) przed dniem wejścia w życie ustawy zamieszkiwała na stałe na terytorium obecnych Republiki Armenii, Republiki Azerbejdżanu, Gruzji, Republiki Kazachstanu, Republiki Kirgiskiej, Republiki

Tadżykistanu, Turkmenistanu, Republiki Uzbekistanu albo azjatyckiej części Federacji Rosyjskiej.

Źródło: Dz. U. 2000 Nr 106 poz. 1118, *Ustawa z dnia 9 listopada 2000r. o repatriacji*, s. 1–8.

Ćwiczenie 1

Wykonaj zadanie, pracując w parach.

1. Wypisz problemy, z którymi repatrianci ze Wschodu mogą zetknąć się w codziennym życiu w Polsce.
2. Zastanów się, jakiego rodzaju pomocy potrzebują repatrianci ze strony społeczeństwa przyjmującego, czyli Polaków.
3. Poszukaj informacji na temat przyczyn powstania diaspory polskiej na Wschodzie.

Co potrafię?

- wymienić cechy jakimi charakteryzuje się państwo,
- wymienić przykładowe obowiązki państwa wobec obywatela.

Nauczysz się

- porównywać różne sposoby nabywania i utraty obywatelstwa,
- rozróżniać prawa przysługujące obywatelowi państwa i obywatelowi Unii Europejskiej.

Czym jest obywatelstwo?

Historia ludzkości to historia społeczeństw i narodów. Społeczeństwa (zwłaszcza w dzisiejszym świecie) mogą być wielonarodowe. Społeczeństwa i narody w określonych warunkach historycznych tworzyły państwa, które miały m.in. zapewnić im poczucie bezpieczeństwa i określić normy zachowań zapisane w prawie. W ten sposób wykształciła się **szczególna więź między państwem i członkami społeczeństwa**. Wiąż tę nazywamy **obywatelstwem**.

Ważne!

W dzisiejszym świecie **obywatelstwem nazywamy** więź prawną łączącą jednostkę z państwem, na mocy której jednostka ma określone **prawa i obowiązki** wobec państwa, a państwo ma obowiązki i prawa wobec jednostki. Określenie spraw związanych z obywatelstwem, a zwłaszcza sposobów jego nabycia i ewentualnie także utraty, należy do samego państwa.

Jeśli chcesz wiedzieć więcej

Geneza obywatelstwa

Agora w Atenach

Źródło: a. nn., licencja: CC BY-SA 3.0.

Pojęcia obywatelstwa używamy dopiero przy omawianiu praw ludności zamieszkującej starożytne greckie *polis*. W okresie wcześniejszym, tzn. w państwach starożytnego Wschodu trudno mówić o prawach większości jednostek zamieszkujących te kraje. Wobec nich posługujemy się raczej określeniem poddani. Greckie pojęcie „obywatel” (*politēs*) etymologicznie wywodzi się od terminu *polis*, co znaczy miasto-państwo. Starożytna Grecja utożsamiana jest z początkami demokracji. Dla tego ustroju charakterystyczna jest pełnia praw obywatelskich (w tamtej epoce dotyczących wyłącznie mężczyzn). Oczywiście poza prawami, obywatele w starożytnych *polis* mieli też obowiązki wobec państwa. Były one porównywalne z obowiązkami, jakie mają współcześni obywatele. Można sprowadzić je do świadomego zaangażowania w życie publiczne, w czasie pokoju i zagrożeń zewnętrznych. Zgodnie zatem z tradycją starożytnych Greków obywatel to człowiek wolny, mający prawo do wyboru miejsca zamieszkania bez względu na wiek i płeć. Prawdziwy obywatel (według Greków) powinien być mądry i wykształcony, musiał

uczestniczyć w życiu swojego państwa, poświęcać się dla niego. Taki model obywatela obowiązuje również współcześnie.

Sposoby nabywania obywatelstwa

Sposoby nabywania obywatelstwa są regulowane prawem wewnętrznym poszczególnych krajów. Natomiast państwa mają dość ograniczone możliwości wykładni prawnej związanej z obywatelstwem. Dlatego **prawne sposoby nabywania** obywatelstwa dzielimy na **pierwotne i wtórne**.

Pierwotne sposoby nabywania obywatelstwa

- **Prawo krwi** [łac. *ius sanguinis*]

Przynajmniej jedno z rodziców powinno być obywatelem danego kraju, wtedy może zdecydować o przyznaniu obywatelstwa swojemu dziecku. Jeżeli oboje rodzice są obywatelami tego samego kraju, dziecko nabywa obywatelstwo po rodzicach automatycznie i nie są potrzebne żadne dodatkowe deklaracje.

- **Prawo ziemi** [łac. *ius soli*]

Dziecko uzyskuje obywatelstwo państwa, na którego terytorium następują narodziny, przy czym bez znaczenia jest obywatelstwo rodziców. Terytorium państwa rozumiemy szeroko zarówno jako właściwe terytorium, ograniczone umowami międzynarodowymi, jak i terytorium statków powietrznych oraz morskich, a także terytoria placówek dyplomatycznych.

Obywatelstwo nabywa się z chwilą urodzenia

Źródło: pixabay.com, domena publiczna.

Wtórne sposoby nabywania obywatelstwa.

- **Naturalizacja**

Nadanie cudzoziemcowi obywatelstwa państwa, na którego terytorium się osiedlił. Dotyczy imigrantów przybywających z przyczyn ekonomicznych a także uchodźców uciekających ze swojego kraju w obawie przed prześladowaniem oraz współmałżonków. **Naturalizacja jest dobrowolna**, a proces naturalizacyjny wszczyna się na wniosek osoby zainteresowanej uzyskaniem obywatelstwa. Jednym z warunków jej podjęcia jest zamieszkiwanie na terytorium danego kraju np.: 5, 7 lub 10 lat, znajomość języka kraju, o którego obywatelstwo prowadzone są starania. Uwzględnia się także przeszłość starającego się, jego dobrą opinię, posiadanie stałych dochodów. Często przygotowane są też egzaminy, które sprawdzają poziom świadomości kandydata i jego zainteresowanie krajem, o którego obywatelstwo się stara. Można również nabyć obywatelstwo kraju w wyniku poślubienia jego obywatela. Wówczas procedury nadania obywatelstwa są skrócone.

Sposoby nabycia obywatelstwa polskiego

W Polsce obowiązuje **zasada prawa krwi**. Dziecko nabywa – na mocy prawa – obywatelstwo polskie przez urodzenie z rodziców, z których co najmniej jedno posiada obywatelstwo polskie, bez względu na miejsce urodzenia dziecka. Zgodnie z polskim prawem może również zostać zastosowana **zasada prawa ziemi**. Dzieje się tak wtedy, gdy dziecko urodzi się lub zostanie znalezione na terytorium RP, a oboje rodzice są nieznani lub obywatelstwo ich jest nieokreślone bądź nie mają żadnego obywatelstwa. Wtedy dziecko na mocy prawa nabywa obywatelstwo polskie.

Prawo polskie dopuszcza też nabycie obywatelstwa przez **przysposobienie pełne, czyli adopcję**. Dziecko przysposobione przez osobę lub osoby posiadające obywatelstwo polskie nabywa to obywatelstwo, jeżeli przysposobienie pełne nastąpiło przed ukończeniem przez niego 16 lat.

Reintegracja - przepisy ustawy z dnia 2 kwietnia 2009 r. o obywatelstwie polskim (Dz. U. z 2018 r. poz. 1829) wprowadziły nową, nieznana w dotychczas obowiązującym prawie - instytucję przywrócenia obywatelstwa polskiego; wprowadzenie takiego rozwiązania prawnego pozwoliło cudzoziemcom, którzy w przeszłości posiadali obywatelstwo polskie na ponowne jego nabycie; z procedury przywrócenia obywatelstwa polskiego mogą skorzystać osoby, które na podstawie wcześniej obowiązujących przepisów dotyczących obywatelstwa polskiego **przed dniem** nabyły obce obywatelstwo oraz uzyskały zezwolenie na zmianę obywatelstwa polskiego na obce, a tym samym utraciły obywatelstwo polskie; przywrócenie obywatelstwa następuje na wniosek zainteresowanej osoby, a decyzje

o przywróceniu obywatelstwa polskiego wydaje po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji; w celu przywrócenia obywatelstwa polskiego cudzoziemiec zamieszkały na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zwraca się do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji ze specjalnym wnioskiem, natomiast cudzoziemiec zamieszkujący poza terytorium Polski wniosek o przywrócenie obywatelstwa polskiego winien złożyć za pośrednictwem konsula właściwego ze względu na miejsce zamieszkania

Repatriacja - polega na powrocie do kraju ojczystego osób, które z różnych przyczyn znalazły się poza krajem (wojna, zmiana granic) i utraciły obywatelstwo kraju pochodzenia; osoba przybywająca do Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie wizy krajowej w celu repatriacji nabywa obywatelstwo polskie z mocy prawa z dniem przekroczenia granicy RP (fakt przekroczenia granicy potwierdza stempel kontroli granicznej)

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Lech Kaczyński podpisuje ustawę z dnia 7 września 2007 r. o Karcie Polaka podczas III Zjazdu Polonii i Polaków z Zagranicy

Źródło: Senat Rzeczypospolitej Polskiej, licencja: CC BY-SA 3.0.

Obywatelstwo polskie nadaje Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej. Prezydent RP w swojej decyzji nie jest ograniczony żadnymi warunkami, które powinien spełnić cudzoziemiec, aby zostało mu nadane obywatelstwo polskie. Oznacza to, że Prezydent może nadać obywatelstwo polskie każdemu cudzoziemcowi, bez względu na to – na przykład – jak długo przebywa w Polsce. Prezydent RP nadaje obywatelstwo polskie lub odmawia jego nadania w formie postanowienia, które nie wymaga uzasadnienia i nie podlega zaskarżeniu. W sprawach nadania obywatelstwa polskiego nie stosuje się przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego za wyjątkiem przepisów dotyczących doręczeń korespondencji.

Nadanie obywatelstwa polskiego następuje na wniosek cudzoziemca. Wniosek o nadanie obywatelstwa polskiego osoby zamieszkałe legalnie w Polsce wnoszą do Prezydenta za pośrednictwem wojewody właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby zainteresowanej. Jeśli cudzoziemiec przebywa za granicą, to wniosek należy złożyć za pośrednictwem właściwego konsula.

Uznanie za obywatela polskiego następuje na wniosek zainteresowanej osoby. Wniosek o uznanie za obywatela polskiego składa się do wojewody, właściwego ze względu na miejsce faktycznego zamieszkiwania cudzoziemca (tzn. miejsca, w którym koncentruje się ośrodek interesów życiowych cudzoziemca).

Decyzję w sprawie uznania cudzoziemca za obywatela polskiego wydaje wojewoda właściwy ze względu na miejsce zamieszkania osoby, której postępowanie dotyczy.

W przypadku gdy wniosek o uznanie cudzoziemca za obywatela polskiego został złożony w czasie, gdy wobec tego cudzoziemca jest prowadzone postępowanie o nadanie obywatelstwa polskiego, postępowanie w sprawie o uznanie za obywatela polskiego umarza się.

“ **Ustawa z dnia 2 kwietnia 2009 r. o obywatelstwie polskim**

Stosownie do art. 30 ust. 1 obowiązującej ustawy z dnia 2 kwietnia 2009 r. o obywatelstwie polskim za obywatela polskiego uznaje się:

- 1) cudzoziemca przebywającego nieprzerwanie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej co najmniej od 3 lat na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej lub prawa stałego pobytu, który posiada w Rzeczypospolitej Polskiej stabilne i regularne źródło dochodu oraz tytuł prawny do zajmowania lokalu mieszkalnego;
- 2) cudzoziemca przebywającego nieprzerwanie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej co najmniej od 2 lat na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej lub prawa stałego pobytu, który:
 - a) pozostaje co najmniej od 3 lat w związku małżeńskim zawartym z obywatelem polskim lub
 - b) nie posiada żadnego obywatelstwa;
- 3) cudzoziemca przebywającego nieprzerwanie na terytorium

Rzeczypospolitej Polskiej co najmniej od 2 lat na podstawie zezwolenia na pobyt stały, które uzyskał w związku z posiadaniem statusu uchodźcy nadanego w Rzeczypospolitej Polskiej;

4) małoletniego cudzoziemca przebywającego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej lub prawa stałego pobytu, którego jedno z rodziców jest obywatelem polskim, a drugie z rodziców, nieposiadające obywatelstwa polskiego, wyraziło zgodę na to uznanie;

5) małoletniego cudzoziemca przebywającego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej lub prawa stałego pobytu, którego co najmniej jednemu z rodziców zostało przywrócone obywatelstwo polskie, a drugie z rodziców, nieposiadające obywatelstwa polskiego, wyraziło zgodę na to uznanie;

6) cudzoziemca przebywającego nieprzerwanie i legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej co najmniej od 10 lat, który spełnia łącznie następujące warunki:

a) posiada zezwolenie na pobyt stały, zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej lub prawo stałego pobytu,

b) posiada w Rzeczypospolitej Polskiej stabilne i regularne źródło dochodu oraz tytuł prawny do zajmowania lokalu mieszkalnego;

7) cudzoziemca przebywającego nieprzerwanie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej co najmniej od roku na podstawie zezwolenia na pobyt stały, które uzyskał w związku z polskim pochodzeniem lub posiadaną Kartą Polaka.

Źródło: Dz.U.2020.347 t.j., Ustawa z dnia 2 kwietnia 2009 r. o obywatelstwie polskim.

Z Archiwum TVP

Film dostępny pod adresem </preview/resource/RxuksDRkCizce>

Film – Roger Guerreiro i Chin Xu Jie

Źródło: TVP S.A, tylko do użytku edukacyjnego na zpe.gov.pl.

Archiwalne nagranie wiadomości TVP z 2008 roku. Materiał przedstawia przyznanie sportowcom obcego pochodzenia polskiego obywatelstwa.

Jeśli chcesz wiedzieć więcej

Karta Polaka

Wzór Karty Polaka ogłoszony w Dzienniku Ustaw

Źródło: a. nn., domena publiczna.

Ustawa o Karcie Polaka umożliwia uzyskanie dokumentu potwierdzającego przynależność do narodu polskiego. Jest ona przyznawana tylko osobom nieposiadającym obywatelstwa polskiego, które wykażą się podstawową znajomością języka polskiego oraz polskimi korzeniami.

Zgodnie z Ustawą z dnia 7 września 2007 roku, Karta Polaka może być przyznana osobie, która deklaruje przynależność do narodu polskiego i spełni łącznie następujące warunki:

“ Ustawa z dnia 7 września 2007 r.o Karcie Polaka

Art.2.1. Karta Polaka może być przyznana osobie, która deklaruje przynależność do Narodu Polskiego i spełni łącznie następujące warunki: 1) Wykaże swój związek z polskością przez przynajmniej podstawową znajomość języka polskiego, który uważa za język ojczysty, oraz znajomości kultywowania polskich tradycji i zwyczajów; 2) W obecności konsula Rzeczypospolitej Polskiej, zwanego dalej „konsulem”, lub w przypadku, o którym mowa w art.12 ust. 4 – wojewody, albo wyznaczonego przez niego pracownika, złoży pisemną deklarację przynależności do Narodu Polskiego; 3) Wykaże, że jest narodowości polskiej lub co najmniej jedno z jej rodziców lub dziadków albo dwoje pradziadków było narodowości polskiej, albo przedstawi zaświadczenie organizacji polskiej lub polonijnej potwierdzające aktywne zaangażowanie w działalność na rzecz języka

i kultury polskiej lub polskiej mniejszości narodowej przez okres co najmniej ostatnich trzech lat;

Źródło: Dz. U. 2007 Nr 180 poz. 1280, *Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o Karcie Polaka*, s. 1–2.

Otrzymanie Karty Polaka nie oznacza:

- przyznania obywatelstwa polskiego,
- przyznania prawa do osiedlania się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- prawa przekraczania bez wizy granic Rzeczypospolitej Polskiej.

Ważne!

Osoba, która ma Kartę Polaka, może:

- bez opłat otrzymać wizę pobytową długoterminową uprawniającą do wielokrotnego przekraczania granicy Rzeczypospolitej Polskiej,
- podejmować na terenie Rzeczypospolitej Polskiej legalną pracę bez konieczności posiadania zezwolenia na pracę,
- prowadzić w Polsce działalność gospodarczą na takich samych zasadach jak obywatele polscy,
- korzystać w Polsce z bezpłatnego systemu oświaty.

Ćwiczenie 2

Odnosząc się do obowiązujących unormowań prawnych, uzasadnij, że przytoczone przepisy prawne, nie dotyczą procedury repatriacji.

Utrata obywatelstwa

Warunki utraty obywatelstwa określa każde państwo w swoim wewnętrznym prawie.

Najczęściej jednak stosowana jest zasada, również w Polsce, że **obywatelstwa może zrzec się tylko sam obywatel**, choć i w tym wypadku organy państwa dbają, by zrzeczenie się obywatelstwa nie prowadziło do bezpaństwowości.

Zgodnie z konwencją ONZ z 1954 roku należy unikać tworzenia **apatrydów**, tzn. osób nieposiadających żadnego obywatelstwa. Bycie apatrydą jest niekorzystne dla jednostki ze względu na brak ochrony ze strony państwa, jego służb konsularnych czy brak praw

obywatelskich przysługujących jego dzieciom, zwłaszcza jeżeli w danym kraju obowiązuje prawo krwi.

apatryda [gr. 'pozbawiony ojczyzny'], bezpaństwowiec (ang. stateless person) [czyt.: stejtləs person] – osoba, której żadne państwo nie uznaje za swojego obywatela, czyli osoba nieposiadająca żadnego obywatelstwa

Jeśli chcesz wiedzieć więcej

Warunkami utraty obywatelstwa mogą być np.:

- **nabycie obywatelstwa innego państwa.** Może to skutkować utratą obywatelstwa już posiadanego. W państwach demokratycznych zwyczajowo uznawane jest podwójne obywatelstwo, nawet jeżeli takiej możliwość nie wpisano w prawo,
- **wstąpienie do służby wojskowej innego kraju.** Istnieją kraje, które posiadają wojska najemne. Często są werbowani do nich byli żołnierze z innych państw (przykładem może być francuska Legia Cudzoziemska). Jeżeli jednak interesy państwa posiadającego taką armię są sprzeczne z interesami kraju, którego dana osoba jest obywatelem, może ona utracić obywatelstwo,
- **zawarcie małżeństwa z obywatelem innego państwa.** Jest to dość rzadki przypadek. Dotyczy sytuacji, kiedy kraj małżonka uznaje tylko jedno obywatelstwo. Także wtedy ważne są jednak uregulowania prawa międzynarodowego.

Obywatelstwo Unii Europejskiej

Obywatelstwo Unii Europejskiej wprowadzone zostało przez **traktat z Maastricht** w 1992 roku oraz potwierdzone w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej. Przyznane ono zostało wszystkim osobom posiadającym obywatelstwo państw członkowskich Unii Europejskiej, co oznacza, że przysługuje również obywatelom Polski.

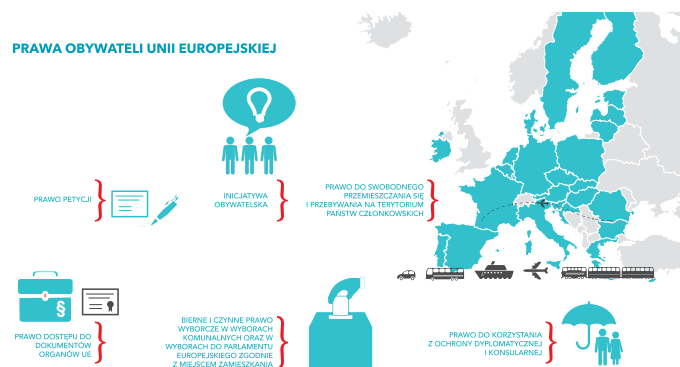
Prawa przysługujące obywatelom Unii Europejskiej możemy podzielić na dwa obszary. Pierwszy to **prawa podstawowe**, wynikające z konstytucji państw członkowskich i tylko wzmocnione ochroną instytucji wspólnotowych. Drugi obszar to **prawa obywateli Unii**, wskazujące na ich równouprawnienie bez względu na państwo, z którego pochodzą.

Prawa obywateli Unii Europejskiej:

- **Prawo do ochrony dyplomatycznej i konsularnej** ze strony władz innego państwa członkowskiego na terenie państwa trzeciego.

- **Prawo do składania petycji** do Parlamentu Europejskiego oraz prawo zwrócenia się do Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich.
- **Prawo do pisemnego zwrócenia się do każdej instytucji lub organu** Wspólnoty w jednym z języków państw europejskich.
- **Prawo do swobodnego przemieszczania i osiedlania się** na terenie państw członkowskich.
- **Czynne i bierne prawo wyborcze w wyborach do PE** oraz w wyborach lokalnych w państwie członkowskim zamieszkania.

Obywatelstwo Unii Europejskiej nie wiąże się z żadnymi obowiązkami jednostki wobec wspólnot, choć w traktacie wprowadzającym obywatelstwo są one przewidziane.

Prawa obywatela UE

Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., licencja: CC BY 3.0.

Podsumowanie

Więź prawna, łącząca jednostkę ze swoim państwem, nazywana obywatelstwem, powstaje na wiele sposobów. Z istnienia tej więzi wynikają wzajemne prawa i obowiązki.

Współcześnie systemy prawne państw dopuszczają lub tolerują posiadanie więcej niż jednego obywatelstwa. Polska należy do grupy państw, w których obywatelstwo nabywa się przez urodzenie z rodziców będących obywatelami polskimi (prawo krwi). Jednocześnie art. 34 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej stanowi, że obywatel polski nie może utracić obywatelstwa polskiego, chyba że sam się go zrzeknie. Po wstąpieniu Polski do Unii Europejskiej obywatele polscy uzyskali automatycznie obywatelstwo Unii Europejskiej.

Polecenie 1

Przygotuj własną notatkę na temat następujących pojęć: obywatelstwo, repatriacja i emigracja.

Ćwiczenie 3

Wymień okoliczności, które mogą skłaniać do zrzeczenia się obywatelstwa polskiego.

Ćwiczenie 4

Rozważ, jakie korzyści i problemy wynikają z posiadania tzw. podwójnego obywatelstwa.

“

Różne są obowiązki wobec obywateli i także różne prawa. Na przykład często zmuszeni jesteśmy do obowiązku służby wojskowej czy obowiązkowego głosowania. Biurokracja, którą trzeba przejść, kiedy zdecydujemy się na wnioskowanie o podwójne obywatelstwo czasem bywa uciążliwa oraz łączy się z kosztami. Często, aby je uzyskać, trzeba mówić w języku danego kraju, zdać odpowiednie testy. Władanie wieloma językami uznajemy za zaletę, jednak dla niektórych osób cały proces nauki może być trudnym krokiem w drodze do uzyskania podwójnego obywatelstwa.

Źródło: *epodreczniki.pl*.

Ćwiczenie 5

Przedstaw prawa obywateli Unii Europejskiej.

Ćwiczenie 6

Wskaż, w jaki sposób nabywa się obywatelstwo polskie.

☐ przez przywrócenie obywatelstwa polskiego

☐ z mocy prawa

☐ przez nadanie obywatelstwa polskiego

☐ przez uznanie za obywatela polskiego

Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., licencja: CC BY 3.0.

Ćwiczenie 7

Rozstrzygnij, które zdania dotyczące Karty Polaka są prawdziwe.

☐ Wydanie Karty Polaka oznacza nabycie obywatelstwa polskiego.

☐ Posiadanie Karty Polaka oznacza zwolnienie z obowiązku posiadania pozwolenia na pracę.

☐ Karta Polaka daje prawo podejmowania studiów i korzystania z innych form kształcenia.

☐ Karta Polaka może być wydana osobie, która wykaże, że co najmniej jedno z jej rodziców lub dziadków albo dwoje pradziadków było narodowości polskiej lub posiadało obywatelstwo polskie.

Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., licencja: CC BY 3.0.